

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **J. N.**
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti části rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2024, č. j. OAM-1081/ZA-ZA11-P05-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2024, č. j. OAM-1081/ZA-ZA11-P05-2022, se ruší v části výroku, kterým žalobkyni nebyl udělen azyl, a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně požádala dne 12. 12. 2022 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný o této žádosti rozhodl dne 5. 8. 2024 tak, že
 - azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, *se neuděluje*;

- doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu *se uděluje* na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
- 2. Žalovaný neshledal, že by žalobkyni měl být udělen azyl z důvodu její konverze z islámu ke křesťanství (konkrétně k Církvi Ježíše Krista Svatých posledních dnů, tedy k tzv. mormonské církvi), ani z žádného dalšího důvodu. Žalobkyni však udělil alespoň doplňkovou ochranu s odkazem na skutečnost, že v Sýrii probíhal ozbrojený konflikt spojený se svévolným násilím a ohrožením života nebo lidské důstojnosti obyvatel země, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
- 3. V rozsahu části výroku, kterým jí nebyl udělen azyl, žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

II. Argumentace účastníků

- 4. Žalobkyně v žalobě namítla, že jí měl být přednostně udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v průběhu roku 2022 konvertovala z islámu ke křesťanství. Obtížné postavení konvertitů v Sýrii dle žalobkyně vyplývá jak z důkazů, které předložila žalovanému, tak z podkladů, které si obstaral samotný správní orgán. Konvertité nemají v Sýrii rovnoprávné postavení a nemohou své náboženství svobodně praktikovat. Společenský tlak je nutí k přesídlení v rámci země nebo k emigraci. Také syrské úřady omezují obracení na víru, zejména z islámu na jiná náboženství, neboť tyto praktiky jsou v rozporu s právem šaría. Konverze muslimů ke křesťanství sice nejsou trestné, ale jsou zákonem zakázané. Žalovaný se mylně spokojil s deklarací v syrské ústavě, podle které stát respektuje všechna náboženství. Z dalších informací přitom plyne, že tento deklarovaný závazek není v praxi dodržován.
- 5. Žalovaný dále nesprávně uvedl, že rodinní příslušníci žalobkyně, kteří také konvertovali ke křesťanství, kvůli tomu nemají žádné potíže. Žalobkyně přitom ve správním řízení poukazovala jednak na skutečnost, že jejího otce propustili z práce z politických a náboženských důvodů, jednak na to, že její sestra čelila pokusu o znásilnění, protože nebyla zakryta šátkem. Také žalobkyně měla potíže s policií a ve škole, kde vyjádřila odlišný názor na islám, žalovaný ale tyto incidenty bagatelizuje. Nesprávné je rovněž hodnocení žalovaného týkající se možnosti žalobkyně obrátit se v případě problémů na státní orgány ve vlasti, tento závěr nemá oporu ve spisu. Žalobkyně nesouhlasí ani s tvrzením žalovaného, že se může v Sýrii svobodně provdat. Formálně tak sice učinit může, avšak nebude moci například dědit majetek po svém manželovi. Jedná se tedy o (minimálně) nepřímou diskriminaci. Žalobkyně zdůraznila, že je osobou silně věřící a že je rozhodnuta šířit svou víru. V Sýrii by ale nemohla svou víru svobodně praktikovat a musela by ji skrývat. Podle žalobkyně všechny tyto problémy v souhrnu představují tzv. pronásledování na kumulativním základě z důvodu náboženského přesvědčení.
- 6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že konverze z islámu ke křesťanství není v Sýrii trestná. Podle syrské ústavy stát respektuje všechna náboženství a vládnoucí strana Baas je sekulární stranou. Žalovaný připustil, že konvertité v Sýrii čelí jistému společenskému tlaku, avšak v oblastech pod kontrolou vlády neexistují žádná přísná náboženská pravidla. V Sýrii nadále žijí rodiče a sourozenci žalobkyně, kteří rovněž konvertovali ke křesťanství

a nemají zde problémy se státními orgány či s vyznáváním víry. Obavy žalobkyně z uvěznění či zabití v případě návratu do Sýrie jsou tak nedůvodné.

7. *Soud* v průběhu řízení vyzval účastníky ke sdělení jejich stanoviska k vývoji situace v Sýrii, tj. k pádu režimu Bašara al-Asada v prosinci roku 2024 a převzetí moci dosavadní opozicí vedenou islamistickou skupinou Hajját Tahrír al-Šám (HTS). Po účastnících soud zároveň požadoval, aby uvedli, jaký dopad má dle jejich názoru tento vývoj na případ žalobkyně, aby označili nové důležité skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování žalobkyně, a aby předložili případné důkazy (zprávy o zemi původu) na podporu svých tvrzení.
8. *Žalovaný* v reakci na tuto výzvu soudu připisem ze dne 20. 3. 2025 sdělil, že od prosince roku 2024 došlo v Sýrii k zásadnímu posunu. Situace se neustále dynamicky vyvíjí a zůstává nestabilní, další vývoj je těžké předjímat. Poukázal také na vlnu násilností, k nimž došlo v provinciích Latákie (což je domovská provincie žalobkyně) a Tartús. Dodal nicméně, že žalobkyně je křesťanka a neprezentovala se jako příznivkyně bývalého prezidenta Bašara al-Asada. Žalovaný dále odkázal na zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) o průzkumech mezi syrskými uprchlíky týkajícími se jejich ochoty k návratu do země původu.
9. *Žalobkyně* v přípisem ze dne 25. 3. 2025 uvedla, že vítá pád Asadova režimu, ale nová vláda není zárukou bezpečí a míru pro všechny Syřany. Pro žalobkyni není bezpečné se do země vrátit, mezi syrskými křesťany panují obavy z nového režimu, který se hlásí k islamismu. Kromě toho v Sýrii v uplynulém měsíci došlo k masovým útokům na alavity, menšinu v rámci islámu, ze které pocházela i rodina Bašara al-Asada. Rodina žalobkyně sice skrytě konvertovala ke křesťanství, ale navenek je považována za muslimskou (alavitskou). Rodinní příslušníci žalobkyně se v současnosti snaží uprchnout z města Latákie do Libanonu, dům prarodičů žalobkyně, ve kterém celá rodina žila, byl vyplněn a vypálen. Žalobkyni a její rodině tak paradoxně hrozí nebezpečí jako pro jejich konverzi ke křesťanství, tak pro příslušnost k alavitům. Jejich situace se tedy s novým režimem ještě zhoršila.
10. Dále žalobkyně poukázala na prozatímní ústavu, kterou nedávno podepsal nový syrský prezident Ahmed Šara. Tato ústava dle žalobkyně posiluje islámské právo, které tradičně pohlíží na odpadlictví (opuštění islámu) jako na vážné provinění. Vysvětlila, že z pohledu práva šaría je rozdíl mezi rodilým křesťanem a konvertitou. Konvertité čelí značným právním překážkám, včetně zrušení manželství, ztráty péče o dítě a zrušení dědických práv. Taková systémová omezení účinně zbavují konvertity jejich schopnosti žít svobodně a bezpečně v syrské společnosti. Také extremistické skupiny a islamistické frakce v Sýrii se aktivně zaměřují na křesťanské konvertity a považují je za zrádce islámu. Obavy syrských křesťanů pramení i z minulosti HTS a jejího vůdce Ahmada Šary. Vzhledem k islamistické povaze nového režimu se právo šaría bude prosazovat přísněji jak vůči křesťanům obecně, tak vůči konvertitům.
11. Žalobkyně je tedy přesvědčena, že pod vládou HTS jí nadále hrozí pronásledování pro její náboženské přesvědčení, a to jak pro její skutečné náboženství (křesťanství), tak pro její domnělé původní náboženství (příslušnost k alavitům).
12. V reakci na vyjádření žalovaného pak žalobkyně uvedla, že násilí v oblasti Latákie je třeba interpretovat tak, že je namířeno proti alavitům jako celku. Při útocích se nijak nezkoumá,

jestli dotyčná oběť skutečně podporovala bývalý režim. Alavité jsou v současné Sýrii pronásledováni z pomsty proto, že k nim patřil i Bašár al-Asad.

III. Ústní jednání

13. V průběhu jednání konaného dne 27. 8. 2025 nejprve zástupce žalobkyně shrnul důvody, pro které se domnívá, že by jí měl být udělen azyl. K věci se vyjádřila i sama žalobkyně, která uvedla, že navzdory tvrzením nové vlády pro ni není v Sýrii bezpečno. V pobřežní oblasti, kde žila před odchodem ze země, dochází k únosům dívek a k útokům na alavity i další menšiny. Její rodina kvůli tomu uprchla do Libanonu. Část uprchlíků z Evropy se skutečně do Sýrie nyní vrací, jedná se ale často o lidi, kteří se zde dobře neintegrovali. Po návratu jsou pak v některých případech najímáni islámským státem a HTS k útokům na minority. Žalobkyně zdůraznila, že se snaží integrovat do české společnosti a být její aktivní členkou. Zároveň vyjádřila vděčnost za tuto příležitost. Pověřený pracovník žalovaného naopak setrval na názoru, že není důvod udělit žalobkyni azyl, a to ani s ohledem na změnu situace v Sýrii. Za dostatečné považuje, že žalobkyni byla udělena doplňková ochrana. K dotazu soudu zástupce žalobkyně sdělil, že žalobkyně požádala o prodloužení udělené doplňkové ochrany, o této žádosti dosud nebylo rozhodnuto.
14. Ze zpráv předložených žalovaným soud *provedl důkaz*
- informací Ministerstva zahraničních věcí ČR (MZV) ze dne 24. 2. 2025 k bezpečnostní situaci v různých oblastech Sýrie pod kontrolou jednotlivých aktérů a k situaci občanů Sýrie po návratu na území pod kontrolou přechodné vlády po dlouhodobém pobytu v zahraničí;
 - informací zpracovanou žalovaným dne 17. 3. 2025 k aktuální bezpečnostní a politické situaci v Sýrii.
15. Soud naopak považoval za *nadbytečné provádět důkaz* článkem ze serveru zivotviry.cz a zprávami UNHCR, na které žalovaný také odkázal. Shodnou problematikou jako tyto zdroje (popisem situace v provincii Latákia a návraty syrských uprchlíků do jejich domovské země) se podrobně věnují jiné důkazy, především zpráva obstaraná přímo soudem (viz níže).
16. Na návrh žalobkyně soud *provedl důkaz*
- články Markéty Kutilové z webu www.reporterky.cz ze dne 10. 2. 2025 (Reportérky u křesťanů v Sýrii: Jak můžeme věřit současnému prezidentovi? Řídil nájezdy na křesťany) a ze dne 12. 3. 2025 („Prosím, pomozte nám. Čekáme na smrt,“ píšou zoufalí alavité ze Sýrie. V krvi leží celé rodiny. Lidé se skrývají i na ruské základně);
 - překladem článku z webu persecution.org ze dne 19. 3. 2025 (Syria's Transitional Constitution to be Based on Islamic Law);
 - videem, kterým žalobkyně dokládá své tvrzení, že při jednom z útoků cílených na syrské alavity došlo i ke zničení domu jejích prarodičů.
17. Dalšími zprávami (především on-line dostupnými články z různých médií k aktuální bezpečnostní situaci v Sýrii, útokům na alavity a pronásledování křesťanů novým režimem) označenými žalobkyní soud *důkaz neprováděl*.

18. Dále soud *provedl důkaz*, který si obstaral z vlastní iniciativy, a to konkrétně překlady vybraných pasáží ze zprávy Agentury EU pro otázky azylu (EUAA) z července 2025 zaměřené na Sýrii (Syria: Country Focus).
19. Zástupce žalobkyně k této zprávě uvedl, že ji považuje za nejkomplexnější shrnutí situace v Sýrii a že potvrzuje obavy žalobkyně. Zdůraznil zejména, že dle zprávy jsou sice původci útoků na syrské křesťany různí aktéři, vládnoucí režim jim ale není schopen zabránit. Proto lze hovořit o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Pokud jde o útoky na alavity v provincii Latákie, zástupce žalobkyně poukázal na velký počet civilních obětí, které svědčí o tom, že jde o mstu vůči všem příslušníkům této menšiny. Podle pověřeného pracovníka žalovaného by tyto skutečnosti měly být posouzeny v řízení o prodloužení doplňkové ochrany.

IV. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal napadenou část rozhodnutí žalovaného v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního, ve spojitosti s § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany).
21. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného v části výroku, kterým jí nebyl udělen azyl. Takový postup je možný, udělená doplňková ochrana jím zůstává nedotčená, jak dovodil Ústavní soud v nálezu ze dne 29. 3. 2022, IV.ÚS 1642/21. Uvedený závěr je v souladu s tím, že azyl je nejvyšší formou mezinárodní ochrany. Pokud jsou tedy splněny podmínky pro udělení obou typů mezinárodní ochrany, žalovaný by měl žadateli přednostně udělit azyl, doplňková ochrana je až subsidiárním institutem (viz § 14a odst. 1 a § 28 odst. 1 zákona o azylu).
22. Zároveň platí, že podle § 32 odst. 9 zákona o azylu *při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body*. Uvedené ustanovení převádí do vnitrostátního práva (byť nedokonale) čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, podle něž má žadatel o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek před soudem, který zabezpečuje *úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany*.
23. Krajský soud tak hned úvodem musí odmítnout úvahy žalovaného, podle nichž je pro žalobkyni dostatečné, že jí byla udělena doplňková ochrana. Neobstojí ani názor, že skutečnosti, na které žalobkyně poukázala v soudním řízení, by měly být posouzeny spíše v řízení o prodloužení doplňkové ochrany. Jedná se bezpochyby o skutečnosti, které jsou relevantní i pro posouzení podmínek pro udělení azylu. Povinností krajského soudu je proto zabývat se těmito skutečnostmi, byť mnohé z nich nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a zhodnotit, zda v jejich světle obstojí závěr žalovaného o neudělení azylu. Jak zdůrazňuje judikatura Soudního dvora, z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice plyne povinnost soudu prvního stupně provést aktualizované posouzení daného případu (viz např. rozsudek ze dne 4. 10. 2024, C-406/22, bod 87, nebo rozsudek ze dne 3. 4. 2025, C-283/24, body 26 až 28).

Závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí

24. Ve vztahu k azylu podle § 12 zákona o azylu se žalovaný zabýval především obavou žalobkyně z pronásledování z náboženských důvodů plynoucí z její konverze z islámu ke křesťanství (při pohovoru konaném ve správním řízení žalobkyně popsala, že byla nejprve v Sýrii v on-line kontaktu s mormonskou církví, v roce 2022 vycestovala přes Libanon a Turecko do ČR, kde začala studovat na mormonské škole a byla pokřtěna). Žalobkyně dále uváděla obavy kvůli svému kontaktu s Američany a příspěvkům na sociálních sítích, které byly kritické vůči syrskému režimu. Na tyto důvody již v soudním řízení nepoukazuje, krajský soud se jim tak nebude blíže věnovat.
25. Žalovaný na základě zpráv o zemi původu, které si obstaral, konstatoval k situaci konvertitů v Sýrii následující. Syrská ústava sice nestanovila oficiální státní náboženství a zakazovala diskriminaci na základě náboženství, zákon ale omezoval proselytismus a konverzi. Také společenské konvence a náboženské zákazy činily konverze relativně vzácnými, zejména konverze muslimů ke křesťanství. Společenský tlak nutil konvertity k přesídlení v rámci země nebo k emigraci. Islámské právo šaría ovšem nebylo v syrském trestním právu používáno, jako je tomu v některých jiných arabských zemích. Činy, které jsou podle práva šaría trestané smrtí, jako je odpadlictví od islámu, tedy nebyly podle syrské legislativy trestné. V oblastech, které byly pod kontrolou vlády, zároveň neexistovala žádná přísná náboženská pravidla. Vládnoucí strana Baas byla sekulární stranou. Z toho žalovaný dovodil, že konvertité nebyli ze strany syrských státních složek pronásledováni.
26. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že v Sýrii nadále žili rodiče a sourozenci žalobkyně, kteří rovněž konvertovali ke křesťanství a neměli kvůli tomu žádné potíže (otec byl zaměstnán a sourozenci chodili do školy). Podle žalovaného ani z výpovědi žalobkyně nebylo možné učinit závěr, že by byla v Sýrii z důvodu svého náboženského vyznání pronásledovanou osobou. Žalobkyně nezmínila, že by měla potíže se státními orgány kvůli praktikování své víry. Žalobkyní uváděné problémy (potíže ve škole se studenty, kteří ji šikanovali, výhrůžky sousedů a příbuzných, kteří ji nutili se zahalovat a vyhrožovali, že ji udají vládě atd.) nebyly dle žalovaného natolik závažné, aby dosáhly intenzity pronásledování. Původci těchto problémů navíc byly soukromé osoby. Ani ojedinělý incident ve škole s učitelkou islámu (žalobkyně měla jiný názor na islám, následně měla potíže s touto učitelkou a musela změnit školu) nedosáhl intenzity pronásledování. Státní orgány v Sýrii případně byly schopny zajistit žalobkyni ochranu před možným pronásledováním ze strany soukromých osob.
27. Krajský soud nicméně nepovažuje za účelné podrobněji hodnotit, zda by obstály uvedené závěry žalovaného, pokud by měl přezkoumat napadené rozhodnutí podle skutkového stavu ke dni jeho vydání. V Sýrii se totiž po svržení Asadova režimu výrazně proměnila situace. Tyto změny je zároveň možné považovat za nové důležité skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování žalobkyně, ve smyslu § 32 odst. 9 zákona o azylu.

Obavy žalobkyně z pronásledování křesťanů

28. Žalovaný nijak nezpochybnil věrohodnost konverze žalobkyně ke křesťanství (a ani soud nevidí důvod na základě skutečností obsažených ve spise o její věrohodnosti pochybovat). Při hodnocení, zda konvertitům hrozí v Sýrii pronásledování, pak žalovaný vycházel kromě jiného z toho, že vládnoucí strana Baas byla sekulární stranou. Žalovaný připustil, že odpadlíci od islámu čelili ve většinově muslimské syrské společnosti společenskému tlaku i jistým zákonným omezením. Navzdory tomu ale sekulární povaha režimu zajišťovala (alespoň dle žalovaného), že konvertité nebyli pronásledováni ze strany

syřských státních složek, jak se tomu děje v některých jiných muslimských zemích. Státní orgány měly být schopny zajistit ochranu také před případným pronásledováním ze strany soukromých osob.

29. Asadův režim však svrhla a moc převzala dosavadní opozice vedená islamistickou skupinou HTS, což je dle názoru soudu samo o sobě podstatná změna, která zpochybňuje uvedené závěry žalovaného. Jak dále plyne z provedených důkazů, novým syřským prezidentem se stal dosavadní vůdce HTS Ahmed Šara. Prozatímní ústava vyhlášená v březnu 2025 soustředí moc do rukou prezidenta a označuje islámské právo za hlavní zdroj legislativy, což je posun oproti předchozí syřské ústavě, která uváděla islámské právo pouze jako jeden z pramenů. Ústava nicméně také deklaruje ochranu „všech božských náboženství“ a zaručuje právo lidí na výkon náboženské praxe, pokud nenarušuje veřejný pořádek (viz článek z webu persecution.org).
30. Blíže se aktuální situaci křesťanů v Sýrii věnuje zpráva EUAA (viz str. 52 až 54 zprávy). Konstatuje se v ní, že po pádu Asadovy vlády vyjádřily křesťanské komunity obavy o náboženskou svobodu, bezpečnost a možnost otevřeně praktikovat svou víru. V prosinci 2024 bylo hlášeno několik incidentů, při nichž došlo k útokům na křesťanské symboly (nová vláda ale tyto útoky odsoudila). Během velikonočních oslav v roce 2025 nebyly hlášeny žádné násilné incidenty a v Damašku vládní síly zajišťovaly během svátků bezpečnost. Na konci března 2025 se objevily informace o zvýšené náboženské proselytizaci ve veřejném prostoru, často označované jako „výzvy k islámu“. Zahrnovaly plakáty a pouliční kázání propagující skromné oblékání a vysílání náboženských poselství pomocí reproduktorů. Různé křesťanské osobnosti v rozhovorech pro média zdůrazňovaly pocit nejistoty a strachu. Zpráva popisuje také konkrétní bezpečnostní incidenty týkající se křesťanů. Nejvážnější z nich je případ ze dne 22. 6. 2025, kdy muž údajně napojený na Islámský stát zahájil palbu a odpálil vestu s výbušninou během nedělní bohoslužby v řeckém pravoslavném kostele v Damašku, přičemž zabil 25 a zranil 60 osob.

Obavy žalobkyně z pronásledování alavitů

31. Žalobkyně dále v přípisu ze dne 25. 3. 2025 uvedla, že je původem alavitka. Ve správním řízení tuto skutečnost nijak neakcentovala, neboť v té době nebyla významná. Z dané komunity pochází i rodina Bašára al-Asada, alavité tak za Asadova režimu měli v syřské společnosti výsadní postavení, což se s nástupem nového režimu mělo významně změnit. Nyní jsou dle žalobkyně alavité naopak pronásledováni.
32. Soud k tomu uvádí, že nemá důvod pochybovat ani o věrohodnosti těchto tvrzení žalobkyně. Ve správním řízení žalobkyně například uvedla, že pochází z regionu Latákie, což je skutečně jedna z oblastí, v nichž se koncentrují syřští alavité (viz např. str. 43 zprávy EUAA). Žalobkyně také ve správním řízení uváděla, že její rodina v Sýrii skrývala svou konverzi, soud tak považuje za možné, že rodinu žalobkyně její okolí nadále považuje za alavitskou. Stejně tak si lze snadno představit, že svržení výrazně autoritářského režimu, který se dopouštěl mnoha násilností vůči svým oponentům, povede k vzednutí vlny násilí namířené naopak proti příslušníkům tohoto režimu. V etnicky či jinak silně rozštěpené společnosti pak takové násilí může klidně směřovat i proti celé komunitě úzce spjaté s původním režimem.
33. Uvedenou domněnku přinejmenším částečně potvrzují i zprávy o aktuálním dění v Sýrii. Zpráva EUAA (viz str. 43 až 46) popisuje, že mezi 6. a 10. 3. 2025 došlo k sektářsky

motivovanému násilí mezi prozatímními orgány a s nimi propojenými osobami na jedné straně a alavitskými milicemi věrnými Asadovi. Toto násilí vedlo k úmrtí stovek civilistů především v syrských pobřežních provinciích Latákie a Tartús. Během těchto událostí docházelo k mimosoudním popravám, včetně svévolného a hromadného zabíjení, vedeného odvetnými a sektářskými pohnutkami. Většina zabitých civilistů byla příslušníky alavitské komunity. Násilnosti vedly k vysídlení přibližně 51 000 osob, z nichž 6 000 uprchlo do Libanonu. Vedle toho se od počátku roku 2025 každý týden objevují zprávy o civilistech, často alavitech, zabitých „neznámými ozbrojenci“ nebo „maskovanými muži“. Od ledna do konce dubna 2025 se stalo v provinciích Homs a Hamá obětí mimosoudních poprav nejméně 361 civilistů. K většině těchto vražd došlo v oblastech obývaných převážně alavity. Objevují se také zprávy o únosech alavitských žen neznámými lidmi. Některé z unesených žen, které byly propuštěny, byly bity, uráženy a mohly být ze strany únosců vystaveny sexuálnímu násilí.

34. Žalobkyně zároveň uvedla, že dům jejích prarodičů, ve kterém celá rodina žila, byl vyplněn a vypálen. Rodině se podařilo uprchnout do Libanonu. Toto tvrzení dokládala videem, které má však dle názoru soudu jen omezenou vypovídací hodnotu. Na videu je vidět dům zničený zřejmě při žhářském útoku, není ale poznat, kde přesně se dům nachází ani komu patří.
35. Po představení těchto pochybností žalobkyně ke zmíněnému videu během ústního jednání doplnila, že je na něm vidět datum, kdy bylo zveřejněno na facebooku, zveřejnila jej také agentura Reuters. Komentář, který je na videu slyšet, namluvil otec žalobkyně, hovoří přitom dialektem typickým pro pobřežní oblast. Žalobkyni jej zaslala její matka přes WhatsApp, což žalobkyně může případně prokázat snímky z obrazovky jejího mobilu. K dotazu soudu žalobkyně uvedla, že její otec je také autorem videa. Soud poté poukázal na vyjádření žalobkyně z 25. 3. 2025, podle nějž je autorem videa její strýc. Žalobkyně v reakci na to upřesnila, že si není zcela jistá, kdo video natáčel, možná to byl její strýc, hlas zaznívající na videu je ale v každém případě hlas jejího otce.
36. Soud konstatuje, že toto upřesnění žalobkyně nerozptýlilo jeho pochybnosti o daném důkazu. Ve vyjádření ze dne 25. 3. 2025 žalobkyně uvedla, že video vyplněného a vypáleného domu jejích prarodičů pořídil dne 10. 3. 2025 strýc žalobkyně, o otci v této souvislosti nehovořila. V tomto dílčím aspektu se proto soudu jeví tvrzení žalobkyně nevěrohodné. Soud ale nepovažoval za nutné vést k vyjasnění této otázky další dokazování (např. žalobkyní navrhovanými snímky z obrazovky jejího mobilu), neboť za podstatnou považuje obecně neutěšenou situaci alavitů v Sýrii, respektive v regionu, z nějž žalobkyně pochází (tj. v Latákii). O tom dostatečně svědčí již provedené důkazy.

Zhodnocení obav žalobkyně

37. Krajský soud shledal, že ve světle uvedených zjištění o vývoji situace v Sýrii po pádu Asadova režimu neobstojí závěr žalovaného, podle nějž žalobkyni v případě návratu nehrozí pronásledování z důvodu náboženství, či z některého z dalších důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Soud v této souvislosti odkazuje zejména na zprávu EUAA, která dle jeho názoru poskytuje nejucelenější pohled na současné dění v Sýrii. Vedle toho soud při svém hodnocení vycházel také z některých zdrojů předložených účastníky, které tuto zprávu vhodně doplňují v určitých dílčích otázkách (k přehledu důkazů provedených soudem viz výše shrnutí průběhu ústního jednání).

38. Žalobkyně by dle názoru soudu v případě návratu do země původu byla vystavena rizikům plynoucím jednak z toho, že konvertovala z islámu ke křesťanství, jednak z toho, že před touto konverzí byla alavitka. Jak vyplývá z výše shrnutých skutečností, s nástupem nového režimu se v Sýrii zhoršilo jak postavení křesťanů (které přitom nebylo zcela bezproblémové ani za předchozího režimu), tak postavení alavitů. Křesťané i alavité (ti především) jsou nyní v Sýrii vystaveni (mnohdy smrtelným) útokům ze strany různých aktérů, někteří z těchto aktérů jsou navíc zřejmě propojeni s momentálně vládnoucím režimem. Ten pak není přinejmenším schopen těmto útokům efektivně bránit.
39. Soud připomínání, že posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování má prospektivní povahu, je tedy třeba zkoumat potencialitu pronásledování v budoucnu, po případném návratu žadatele o mezinárodní ochranu do země původu. Při tom je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Judikatura i doktrína pak dovozuje, že k naplnění tohoto standardu může postačovat již existence méně než 50% pravděpodobnosti, že žadatel bude pronásledován [viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016-87; EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 82-83].
40. Zjištěný skutkový stav dle názoru soudu odůvodňuje závěr, že uvedený standard je v případě žalobkyně naplněn. Soud ale nečiní tento závěr kategoricky. Soud se snažil pokud možno dostat výše zmíněné povinnosti provést aktualizované a úplné posouzení případu žalobkyně. Za tímto účelem doplnil dokazování i o zprávu o zemi původu, kterou si obstaral z vlastní iniciativy. Tato snaha krajského soudu ale naráží na limity dané tím, že český zákonodárce nepřevedl čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice do vnitrostátního práva důsledně. Nedošlo ani k přijetí žádných návazných opatření, které by správní soudy náležitě vybavily k tomu, aby byly schopny plnohodnotně provádět aktualizované a úplné posouzení jednotlivých případů (tak jak to požaduje judikatura Soudního dvora). České správní soudy jsou tak schopny do jisté míry doplňovat dokazování a zohlednit některé nové skutečnosti, nejsou ale schopny zcela nahradit činnost správního orgánu. Ten je nadále jako jediný technicky i personálně vybavený například k tomu, aby si byl schopný obstarat dostatečně adresné zprávy o zemi původu. Soud proto nevylučuje, že žalovaný po dalším doplnění skutkového stavu dospěje k odlišnému závěru o důvodnosti obav žalobkyně z pronásledování.

V. Závěr a náklady řízení

41. Krajský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že se objevily nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí žalovaného a které se vztahují k možnému pronásledování žalobkyně. Tyto skutečnosti zároveň mají vliv na rozhodnutí žalovaného ve věci samé, soud proto podle § 32 odst. 9 zákona o azylu zrušil napadené rozhodnutí v části výroku, kterým žalobkyni nebyl udělen azyl, a vrátil věc k dalšímu řízení žalovanému. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
42. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalobkyně, které by jinak jakožto

úspěšné účastníci řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, neuplatnila žádné náklady řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 5. září 2025

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce